

Profesor dr hab. inż.
Zenon Mróz

*Doktor
Honoris
Causae*

Politechniki Białostockiej

Prof. dr hab. inż. **Zenon Mróz**,
członek rzeczywisty PAN
Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN,
Warszawa, Polska

Profesor Zenon Mróz, obecnie autorytet naukowy światowego formatu w zakresie mechaniki, urodził się w Suchowoli. Ukończył liceum im. Zygmunta Augusta w Białymstoku oraz Wydział Mechaniczny Politechniki Warszawskiej. Pracę zawodową rozpoczął w 1952 roku w Centralnym Biurze Konstrukcji Silników Spalinowych w Warszawie na stanowisku konstruktora. Od 1955 roku Jego podstawowym miejscem pracy naukowej jest Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Tam, w 1959 roku, za pracę dotyczącą stanów granicznych konstrukcji i optymalnego projektowania wykonaną pod kierunkiem prof. Wacława Olszaka, uzyskał stopień doktora nauk technicznych. Podczas rocznego stażu naukowego w Brown University w USA, współpracował ze światowej sławy profesorami: Williamem Pragerem i Danielem C. Druckerem. Stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie *mechanika* uzyskał w 1964 roku, za badania nad konstytutywnymi modelami odkształcenia plastycznego. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1971 roku. W latach 1971-2000 kierował Pracownią Analizy Niesprężystej Materiałów i Konstrukcji, a następnie, pierwszym w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN, Centrum Doskonałości AMAS – *Nowoczesne Materiały i Konstrukcje*, wspieranym finansowo przez Komisję Europejską.

Działalność badawcza Prof. Zenona Mroza zawiera się w następujących grupach tematycznych: stany graniczne, analiza wrażliwości i optymalizacja konstrukcji, analiza deformacji metali w zakresie niesprężystym, analiza niesprężysta w geomechanice, mechanika warstw kontaktowych. Profesor jest autorem wielu modeli opisujących deformację sprężysto-plastyczną szerokiej klasy materiałów, a w szczególności modeli materiałów z umocnieniem anizotropowym. Kilkadziesiąt lat później, rozszerzone wersje tych modeli użyto w analizie stanów granicznych konstrukcji oraz w innych zagadnieniach projektowania. Popularność koncepcji Prof. Zenona Mroza nie ogranicza się tylko do mechaniki. Jego osiągnięcia doceniane są zarówno przez inżynierów zajmujących się sprężysto-plastyczną analizą żelbetowych konstrukcji, jak i geomechaniką. Najnowsze prace Profesora koncentrują się także na zagadnieniach tarcia i zużycia w procesach obróbki plastycznej metali.

Dorobek naukowy Prof. Zenona Mroza jest imponujący nie tylko w sensie ilościowym, ale przede wszystkim w sensie jakościowym. Wyniki swoich badań przedstawił w 393 publikacjach, w tym w 11 monografiach, 227 artykułach w czasopismach naukowych, 115 referatach konferencyjnych i 34 rozdziałach w monografiach. Był także redaktorem 6 tomów konferencyjnych. Prace Profesora są szeroko cytowane w literaturze naukowej – liczba cytowań przekroczyła już 4200.

Prof. Zenon Mróz pełnił funkcję promotora w 28 zakończonych przewodach doktorskich. Prowadził wykłady na wielu uniwersytetach. Pracował jako profesor wizytujący w Kanadzie (University of Waterloo), Stanach Zjednoczonych (University of Minnesota, Virginia Polytechnic Institute and State University), Japonii (University of Kyoto), Wielkiej Brytanii (University of Wales, University of Cambridge) oraz we Francji (Ecole Polytechnique, Université Paris Nord, Université de Poitiers). Jest także członkiem rad redakcyjnych 16 międzynarodowych i 3 krajowych czasopism naukowych.

Od 1986 roku Prof. Zenon Mróz jest członkiem Polskiej Akademii Nauk, od 2005 roku członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, od 2001 – członkiem zagranicznym Węgierskiej Akademii Nauk, od 2005 – Lombardzkiej Akademii Nauk, a od 2009 – Litewskiej Akademii Nauk. Jest On także członkiem wielu uznanych towarzystw naukowych, między innymi Komitetu Wykonawczego International Society of Structural and Multidisciplinary Optimization (ISSMO), European Mechanics Society (EUROMECH), International Association for Computer Methods and Advances in Geomechanics (IACMAG) oraz członkiem zagranicznym (Oversees Fellow) Churchill College – University of Cambridge. Był także członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów. W 2004 roku otrzymał medal im. W. T. Koitera przyznany przez American Society of Mechanical Engineers (ASME), a w 2007 – Medal Honorowy Università degli Studi di Napoli Federico II (Włochy).

Najwyższą godność akademicką – tytuł Doktora Honoris Causa – przyznały Mu następujące uczelnie: University of Miskolc, Węgry (1995); Polytechnique de Mons, Belgia (1997); Politechnika Krakowska (1997); University of Waterloo, Kanada (1999); University of Minnesota, Minneapolis, USA (2003). Do tej grupy dołączyła właśnie Politechnika Białostocka.